

Μαρίκα Παλαιώτη:

η παγκόσμιας φήμης δραματική υψίφωνος
που τελικά έσβησε μέσα στη χλεύη...

μ

μ :

!

Προσπαθούν δηλαδή να τον εξομοιώσουν με την τελευταία μισή ιστορία της μεγάλης καλλιτέχνιδας, αφού δεν γνωρίζουν ολόκληρη την ιστορία της. Αφού δεν γνωρίζουν ότι μεσουράνησε που στο διεθνές στερέωμα πριν από τη Μαρία Κάλλας, στην παγκόσμια λυρική σκηνή, αφού έχασε άντρα και παιδιά, αλλά και πάλεψε στην Ελλάδα να σταθεί όρθια, ώσπου άρχισε να χάνει τη φωνή της. Για να παραδοθεί τελικά σε μια κοινωνία χωρίς μνήμη, άκαρδη, σκληρή, αδυσώπητη.

Ουαί και αλίμονο αν αρχίσεις να χάνεις έδαφος!.....

Όταν ένα παιδί γεννιέται, κανείς δεν ξέρει ως που θα φτάσει, που θα καταλήξει..

Κι έτσι όπως συμβαίνει με όλους, συνέβη και με την παράξενη στην εμφάνιση, αλλά γεμάτη ανθρωπιά και σωστό στοχασμό παγκόσμιας φήμης δραματική σοπράνο Μαρίκα Παλαιώτη.

Η Μαρίκα Παλαιώτη, εκτός από μεγάλη καλλιτέχνις, ήταν και μια μεγάλη καρδιά!

Όμως μηδένα προ του τέλους μακάριζε!.....

Η Μαρίκα Παλαιώτη γεννήθηκε στην Αμισσό =Σαμψούντα του Πόντου το 1888 -και πέθανε στην Αθήνα το 1970 ή το 76. Ο πατέρας της, πτυχιούχος της Ιατρικής και της Φιλοσοφικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ήταν διευθυντής στα δύο γυμνάσια της

Αμισαού. Η μητέρα της, που πέθανε πολύ νέα, ήταν κόρη του γιατρού Βασιλείου Παρίση. Παντρεύτηκε έναν Ρώσο αξιωματούχο που γνώρισε στην Κωνσταντινούπολη και εγκαταστάθηκε στην Μόσχα.

Δραματική υψίφωνος παγκόσμιας φήμης, οφείλει την καριέρα της στον φιλόμουσο σύζυγό της, που την παρότρυνε να σπουδάσει. Σπουδασε στα Ωδεία του Κιέβου (όπου πήρε χρυσό Μετάλλιο) και της Μόσχας.

Σε ηλικία 19 ετών, το 1907, ενώ σπούδαζε ακόμη στο Ωδείο της πόλης, έκανε την παρθενική της εμφάνιση στην Όπερα της Μόσχας ως «Λίζα» στην "Ντάμα Πίκα" του Τσαϊκόφσκι.

Αυτό ήταν το ξεκίνημα μιας μεγάλης διεθνούς καριέρας. Συνεργάστηκε με τον περίφημο Σαλιάπιν στην Μόσχα, και το ρεπερτόριό της περιλάμβανε 25 όπερες, μεταξύ των οποίων: "Αϊντα", "Ουγγενοί", "Τόσκα", "Τροβατόρε", "Τζιοκόντα", "Ρουσάλκα", "Εβραία", "Καβαλλερία Ρουσικάνα", "Χορός Μεταμφιεσμένων", "Κάρμεν", όπερες Βάγκνερ, κ.λπ., που τις τραγουδούσε στη γλώσσα του εκάστοτε πρωτοτύπου. Τραγουδούσε στις μεγαλύτερες πόλεις της Ρωσίας, και ήταν η αγαπημένη σοπράνο του Τσάρου Νικόλαου (Πετρούπολη, Κίεβο, Οδησός, Χάρκοβο, κ.ο.κ.).

Εμφανίστηκε σε όλα τα μεγάλα καλλιτεχνικά Κέντρα της Υψηλίου (εκτός Κίνας, Ιαπωνίας και Αυστραλίας) ερμηνεύοντας όπερες και μετέχοντας σε συναυλίες. Στην Ιταλία τραγουδούσε "Τζιοκόντα" και "Αϊντα" (Μιλάνο, Μοντένα, Τεργέστη). Επίσης, σε Παρίσι, Λονδίνο, Βιέννη, Βουκουρέστι, Λωζάννη.

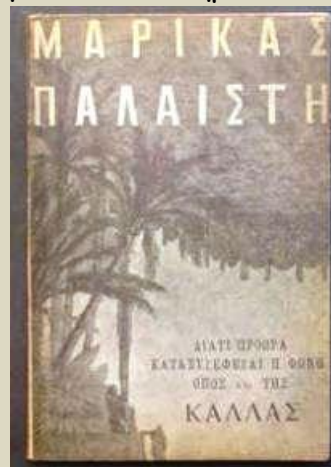
Μετά το θάνατο του συζύγου της και των δύο παιδιών της έφυγε για την Αμερική. Αξιοσημείωτο είναι πως συμμετείχε, κατόπιν παράκλησης του Β. Τζίλλι, σε συναυλία υποστήριξης των Σάκκο και Βανζέττι, στην Όπερα Χάουζ της Ν. Υόρκης. Στην Αμερική τραγουδούσε με τον Τζίλι και τον Φλέτα, στη Ν. Υόρκη, την Ουάσιγκτον (με παρόντα τον πρόεδρο Ρούσβελτ), το Σικάγο, τη Βοστώνη, κ.λπ.

Μετά τη Ρωσική Επανάσταση κατέφυγε στη Θεσ/νίκη, όπου και πρωτοεμφανίστηκε ως "Αϊντα".

«Το 1935 στις Σέρρες, έδωσε συναυλία στο κινηματοθέατρο 'Κρόνιον' ... η διεθνούς φήμης δραματική υψίφωνος και τ έως πρωταγωνίστρια της Όπερας της Μόσχας Μαρίκα Παλαιστή,» έγραφαν οι εφημερίδες.

Υστερα ήρθε στην Αθήνα και συνεργάστηκε το "Γ' Ελληνικό Μελόδραμα" στα "Ολύμπια" με όπερες του ρεπερτορίου της ("Τόσκα" με τον πειραιώτη Γιάννη [Αγγελόπουλο](#) και Φλέτα, "Τροβατόρε", "Καβαλλερία", "Κάρμεν", και άλλες), επίσης σε περιοδεία στις μεγάλες πόλεις, καθώς και σε 430 συναυλίες σε πόλεις και σε νησιά .

Στο διάστημα αυτό η Μαρίκα συντροφιά με τον Γιάννη Αγγελόπουλο επισκέφθηκε τον Πειραιά και κατά κάποιες ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες εμφανίστηκε και στο Δημοτικό Θέατρο.

Το 1925 όπως μαρτυρεί και η αγγελία του αρχείου μας στην εφημερίδα «Ελεύθερο Βήμα» - πρόδρομος του «ΒΗΜΑΤΟΣ» του Δημ. Λαμπράκη, δίδασκε φωνητική σε χώρο της οδού Φιλελλήνων 2 της πλατείας Συντάγματος.

Το 1927 μετείχε στο θίασο του [Λαυράγκα](#) που εμφανίστηκε με μεγάλη επιτυχία στη Θεσ/νίκη, συνεργάστηκε με τον Καραλίβανο παρουσιάζοντας 11 όπερες.

Συνέθεσε τουλάχιστον 9 τραγούδια με στίχους δικούς της, για διαφορετικές φωνές και πιάνο, όπως το

«**Πάντοτ' εσύ (1959)**»

Τραγουδιστής- Συνθέτης-Στιχουργός : **Παλαίστη Μαρίκα**

Σημειώσεις Της Μαρίκας Παλαίστη, αρχηγού Ανεξάρτητου Δημοκρατικού Κόμματος Ελληνίδων: «Αφιερωμένο στην μεγαλύτερη της τελευταίας γενιάς καλλιτέχνηδα Αλίκη Βουγιουκλάκη».

Συνέγραψε θεατρικά έργα, αλλά και διάφορα βιβλία σκανδαλοθηρικού περιεχομένου, αλλά και το "Διατί πρόωρα καταστρέφεται η φωνή, όπως και της Κάλλας" (!). έκδ. 1962. Σελ. 98 που περικλείει και το δικό της δράμα. Αρχισε να χάνει τη φωνή της. Οι φωνητικές χορδές της άρχισαν να την προδίδουν.

Τότε όμως όπως φαίνεται, εκτός από τη φωνή της είχε χάσει και την ψυχική της ισορροπία και ως ιδρύτρια και "ηγέτις" του «Ανεξάρτητου Δημοκρατικού Κόμματος Ελληνίδων» που ίδρυσε το 1953 αμέσως μετά την παροχή ψήφου στις γυναίκες, διοργάνωνε αφ' ενός ρεσιτάλ τραγουδιού παροιμιώδους ιλαρότητας, αφ' ετέρου μαχητικές προεκλογικές συγκεντρώσεις, ως τις 21.4.1967, οι οποίες πάντοτε διασάλευαν την τάξη, διότι η Κοινωνία, που δεν την γνώρισε ποτέ, άρχισε ήδη να την ξεχνάει ολοκληρωτικά. Και να θέλει να την χλευάσει!

Την εποχή εκείνη δεκαετία του 50, ηλικίας περίπου 60 ετών, θύμιζε γυναίκα τρίτης ηλικίας, απόρροια του ατιμέλητου της εμφάνισής της. Επικεφαλής της πολιτικής κίνησης σε μια εποχή, που η ψήφος των γυναικών ήταν ακόμα πρόσφατη και δημιουργούσε αμφισβητήσεις, έκλεινε αίθουσες - την αίθουσα του Παρνασσού κυρίως - για τις ομιλίες της και αυτά, που έλεγε, δεν ήταν καθόλου γραφικά.

Οι λόγοι που έβγαζε ήταν μεστοί νοημάτων, ωστόσο δεν κατάφερε να μπει στη Βουλή

Το πρόβλημα ήταν το σουλούπι της αλλά και ο όλος αέρας της, που πρόδιδε φευγάτο άτομο. Οι αίθουσες, στις οποίες μιλούσε, γέμιζαν ασφυκτικά, όχι, όμως, από ψηφοφόρους της αλλά από πλακατζήδες, που δε δίσταζαν να κουβαλούν ολόκληρους λαχανόκηπους μαζί τους με στόχο την επίδοξη πολιτεύτρια.

Μεταξύ άλλων η Παλαίστη στις ομιλίες της ζητούσε να ανέβουν τα θυρωρεία που ήταν στα υπόγεια στην ταρατσα - τότε η Αθήνα ήταν γεμάτη θυρωρούς.

Η αίθουσα γέμιζε συνήθως από νέους που πήγαιναν για καζούρα. Πασίγνωστο είχε γίνει το τραγούδι της «Πατρίς, Πατρίς», που το είχε αφιερώσει στον δολοφονημένο ηγέτη του Κογκό Πατρίς Λουμούμπα. Για να ...διασκεδάσουν και πολλοί νέοι καλλιτέχνες, συνθέτες και ποιητές, σκηνοθέτες και ηθοποιοί έσπευδαν στα ρεσιτάλ της Παλαίστη για να πρωταγωνιστήσουν στο γιούχα, και να διακριθούν στα ρεπορτάζ των εφημερίδων της επομένης.

Η σκηνή στα θέατρα που μίλαγε γέμιζε με πρασινάδες και φρούτα που η Μαρίκα μάζευε στο τέλος ευχαριστώντας το κοινό που ζητωκραύγαζε ειρωνικά με πάθος.

Οι επιθεωρησιογράφοι την σατίρισαν σε επιθεωρήσεις με το τραγουδάκι «Σαν πάει η κυρία η Παλαίστη με το σκυλί στην αγορά.....που έγινε γνωστό πανελλήνια.

Ο συλλέκτης **Στ. Αρφάνης** έχει γράψει για την Μ. Παλαίστη στο «**Επτά Ημέρες της Καθημερινής, Κυριακή 4 Απριλίου 1999**»: "Η μόνη προσωπική εμπειρία, της φωνή της, ήταν, όταν άκουσα, στο σπίτι

του δικηγόρου και εκτελεστή της διαθήκης της Δημήτρη Δ. Σταμούλη, έναν σπανιότατο, πιθανόν τον μοναδικό της δίσκο-δείγμα που ηχογραφήθηκε μεταξύ 1947-49 στο Λονδίνο και περιείχε, στις δύο όψεις του, τις άριες O patria mia από την «Aida» του Giuseppe Verdi και Suicidio από την «Gioconda» του Amilcare Ponchielli.

Το ακρόαμα έδειχνε μία πλούσια και με θαυμάσιο τίμπρο φωνή, μιας καλλιτέχνιδας που η ηλικία της είχε δημιουργήσει, ως συνήθως, μικρό διαφραγματικό πρόβλημα, με αποτέλεσμα, την ανάγκη συχνότερων αναπνοών και την ελαφρά αδυναμία στήριξης της φωνής, στην μεσαία κυρίως περιοχή της.

Η πρόθεσή μου να αγοράσω τον συγκεκριμένο δίσκο συνάντησε την άρνηση του ιδιοκτήτη. Έτσι, μάλλον, η δυνατότητα να ακούσουμε την φωνή της, ανεπηρέαστοι από φημολογίες, ζήλειες και στερεότυπα που συνόδευαν τις κρίσεις γι' αυτήν, όσο ζούσε, έχει χαθεί δια παντός".

Η Μαρίκα Παλαίστη εξέδωσε την ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ Μ. ΠΑΛΑΙΣΤΗ Σελίδες: 154

Ο Δημ. Σταμούλης, που προλογίζει το βιβλίο, εύχεται να αγοραστεί από τους λάτρεις του Λυρικού Θεάτρου, έτσι ώστε να εξασφαλίσει η Μ. Παλαίστη τα προς το ζην, μιας και το επίσημο κράτος αρνήθηκε να της χορηγήσει τιμητική σύνταξη.

Στην καλλιτέχνίδα που τόσο ο Γιάννης Αγγελόπουλος, αλλά και οι Φιοντόρ Σαλιάπιν και Μπενιαμίνο Γκίγκλι περιγράφουν σαν εξαιρετη, σπάνια φωνή δραματική υψίφωνο αλλά και μεγάλη ηθοποιό. Γιατί στο μεταξύ είχε ξεπέσει!.....

Βασίλης Κουτουζής
Δημοσιογράφος ερευνητής
16-11-13